

Městský úřad Rychnov nad Kněžnou

odbor školství, kultury, mládeže a tělovýchovy

Havlíčkova 136, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Váš dopis zn.:

Ze dne: 26. 4. 2021

Rychnov nad Kněžnou dne:

27. května 2020

Číslo jednací: **MURK-OŠKMT-14323/1983/2021/Cho**

Vyřizuje: Jiřina Chovančíková

Telefon: 494 509 153, 736 633 159

E-mail: jirina.chovancikova@rychnov-city.cz

Spis. zn.: 411.1 – A/30

Účastníci řízení:

- 1. Povodí Labe, státní podnik, IČO 70890005, se sídlem Víta Nejedlého č.p. 951/8, 500 03 Hradec Králové 3 Slezské Předměstí (vlastník parcel č. 1014/23 a 1396/3) zastoupený na základě plné moci společností Komplex CR s. r. o., IČO 05249031, K Májovu č. p. 1256, 537 01 Chrudim zast. jednatelem Ing. Kamilem Urbánkem**
- 2. Obec Kvasiny, IČO 00275026, Kvasiny č.p. 81, 517 02 Kvasiny (vlastník parcel č. 1060/3, 1014/4, 1014/15, 1014/5, 1014/14)**
- 3. Karel Roleček, narozený 6. 1. 1942, Kvasiny č. p. 77, 517 02 Kvasiny (vlastník parcel č. 1014/1, 1014/2, 1014/3, 1015)**

Z Á V A Z N É   S T A N O V I S K O

Městský úřad Rychnov nad Kněžnou, odbor ŠKMT, jako věcně a místně příslušný prvoinstanční orgán státní památkové péče podle ustanovení § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a ve znění § 17 Vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, projednal na základě písemné žádosti společnosti Komplex CR s. r. o., IČO 05249031, K Májovu č. p. 1256, 537 01 Chrudim zastoupené jednatelem Ing. Kamilem Urbánkem, která na základě plné moci zastupuje správce vodního díla Povodí Labe, státní podnik, IČO 70890005, se sídlem Víta Nejedlého č.p. 951/8, 500 03 Hradec Králové 3 Slezské Předměstí, podané dne 26. 4. 2021, úpravy kulturní památky a v jejím prostředí, zapsané v ÚSKP ČR pod rejstř. č. 25190/6-2320-**„Dlouhá strouha, Kvasiny, rekonstrukce koryta, ř. km 5,270-5,580“** na pozemkových parcelách č. 1396/3, 1014/23, 1060/3, 1014/4, 1014/15, 1014/5, 1014/14, 1014/1, 1014/2, 1014/3 a 1015 v katastrálním území Kvasiny.

obec

katastrální území

parcelní číslo

Kvasiny

Kvasiny

pozemková parcela 1396/3, 1014/23, 1060/3, 1014/4, 1014/15, 1014/5, 1014/14, 1014/1, 1014/2, 1014/3 a 1015

název nemovitosti
rejstříkové číslo

vodní kanál napájecí – Dlouhá strouha
25190/6-2320

Po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Josefově ze dne 20. 5. 2021 pod zn. NPÚ-362/34610/2021 a po projednání žádosti a ohledání na místě ze dne 23. 4. 2021 a 6. 5. 2021 správní orgán státní památkové péče vydává v souladu se zněním § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a § 44a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, podle ustanovení § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči toto

z á v a z n é   s t a n o v í s k o

Obnova kulturní památky a úpravy v prostředí KP spočívají dle podané žádosti:

- **v opravě hráze umělého vodního toku Dlouhé strouhy. Jedná se o úsek od garáží u obecního úřadu proti proudu, kolem zahrádek a bytových domů s ukončením u betonového panelového mostku staré cesty.**

Stavba se nachází ze své podstatné části na pozemku investora č. parc. 1396/3, 1014/23 v k. ú. Kvasiny. Část vzdušné paty zemního svahu stávající hráze je situovaná jako okrajová linie částí pozemků č. parc. 1060/3, 1014/4, 1014/15, 1014/5, 1014/14 ve vlastnictví Obce Kvasiny a 1014/1, 1014/2, 1014/3, 1015 ve vlastnictví pana Karla Rolečka, Kvasiny č. p. 77. Délka upravovaného toku 310 m. Způsob využití travnatého zemního svahu zůstane po provedení prací shodný a nezmění způsob využití pozemků. Oprava spočívá ve výměně zemního těsnicího jádra hráze. Řešená oprava nevybočuje z rázu okolní konfigurace terénu.

Návrh obnovy

- Před zahájení akce bude provedeno ***odstranění stávajícího porostu na tělese hráze.*** Tento porost má velmi negativní vliv na stabilitu hráze. Vyhnívající kořeny od starších pařezů způsobují opakované a nepředpokladatelné masívní vodní výrony, vedoucí k ohrožení občanské zástavby. Nutno podotknout, že tyto stromy se rovněž nacházejí v ochranném pásmu nadzemního elektrického vysokého vedení 35 kW, které je nestabilním porostem přímo ohrožováno.
- Hráz bude opravena obnovením její těsnicí funkce. Ř. km 5,270 odpovídá řezu č. 1 - 000,00 m. V 22,00 m úpravy bude obnaženo čelo těsnicího jádra z roku 2014 na hloubku 2,30 m, šířky ve dně 120 cm. Čelní sklon 2,5 - 5 : 10 bude před každou vrstvou očištěn od nesoudržných, přeschlých případně přemokřených částic. Vzhledem k širokému násypu hráze neznámého původu z minulého století bude v úseku 22,00 až 78,25 m v podélném výkopu po 30 cm vrstvách hutněno těsnicí jádro. V úseku 78,25 až 82,25 m bude proveden plynulý přechod z vnitřního těsnicího jádra na homogenní celoprofilové hutněné těleso. Veškerý zemní materiál pro těsnění bude zvolen takový, aby byl zpracovatelný hutněním na stupeň 95 % Proctor standard a zároveň po zhutnění vykazoval propustnost odpovídající koeficientu hydraulické vodivosti $K < 1 \cdot 10^{-7}$ m/s (např. písčitoprachovité zeminy).
- Před zahájením opravy v 78,25 až 299,15 m bude kompletně odstraněna erodovaná, nezhutněná část hráze, která je masívně prokořeněná a obsahuje 84kusů pařezů o průměru od 100 do 830 mm a několik stovek malých pařezů od výmlatků a křovin.
- Práce budou prováděny po úsecích, kdy bude ***tok zajímavován a voda převáděna rourami PVC DN 500 mm.*** Ze dna toku budou odstraněny sedimenty - na jednotný

spád 1,8 promile. Trubky budou z důvodu stability uloženy na šterkový podsyp z hrubého kačírku. Tento podsyp bude následně ponechán, příp. rozprostřen ve dně jako podpora obnovy vodního biotopu. Pro stabilitu při vibračním hutnění budou trubky po 2,5 m příčně podloženy dřevěnými prachy o délce 1,2 m.

- Hutněný těsnicí prvek bude v Pf. č. 3 až Pf. č. 7 prováděn na vzdušném i návodním líci v každé vrstvě min. o 25 cm širší na každou stranu. Po dokončení úseku bude finálně vysvahován a celoplošně pokryt humózní zeminou o tl. 200 mm. Hráz bude kompletně oseta trav. semenem. U sklonů, kde je strmost svahů vyšší, než 1:1,5, bude pro počáteční stabilizaci travního krytu použita degradující kokosová rohož. Pod kótou provozní hladiny bude provedeno těsnicí jádro až do návodního líce svahu, ohumusování bude provedeno od kóty provozní hladiny výše.
  - Podél celého opravovaného úseku bude před budoucí vzdušnou patou svahu na pozemcích parc. č. 1060/3, 1014/4, 1014/15, 1014/5, 1014/14, 1014/1, 1014/2, 1014/3 provedena skrývka ornice v šíři 3 m pro vnitrostaveništní přepravu. Podzemní, vedle vedoucí sdělovací kabel cca uprostřed délky stavby, bude předem vytyčen a práce prováděny tak, aby nedocházelo k jeho dotčení i přejíždění. Po ukončení prací bude ornice uložena zpět a povrchy uvedeny do původního stavu vč. osetí.
  - Zemní práce budou v souvislosti s provedením výkopů pro nové hluboké těsnicí jádro v první části navazující na provádění těsnicího jílového jádra z roku 2014 a výkopů v druhé části pro mělký celoprofilový hutněný těleso. Předpokládána doba výstavby 6 týdnů pro celý úsek.
- Předložena projektová dokumentace pro povolení stavby, zpracovaná žadatelem společností Komplex CR s.r.o., IČO 05249031, K Májovu č.p. 1256, 537 01 Chrudim, vypracovala Ing. Lucie Vítková, zpracování březen 2021, zakázk. č. 2021-217.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **správní orgán věc posoudil takto:**

- 1. Rekonstrukce koryta Dlouhé strouhy v ř. km 5,270 - 5,580 ve výše jmenovaném provedení v souladu s PD je přípustná.**

O d ů v o d n ě n í

Městský úřad, odbor ŠKMT, jako příslušný orgán státní památkové péče, obdržel dne 26. 4. 2021 žádost společnosti Komplex CR s. r. o., IČO 05249031, K Májovu č. p. 1256, 537 01 Chrudim zastoupené jednatelem Ing. Kamilem Urbánkem, která na základě plné moci zastupuje správce vodního díla Povodí Labe, státní podnik, IČO 70890005, se sídlem Víta Nejedlého č.p. 951/8, 500 03 Hradec Králové 3 Slezské Předměstí o vydání závazného stanoviska orgánu státní památkové péče k výše uvedené obnově kulturní památky a k úpravám v prostředí KP zapsané v ÚSKP ČR pod rejstř. č. 25190/6-2320 – a to k rekonstrukci koryta v úseku ř. km 5,270-5,580 Dlouhé strouhy v Kvasínách v k.ú. Kvasiny.

Řízení o podané žádosti zahájil v souladu s ust. § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád po doplnění žádosti dne 28.4. 2021, 500/2004 Sb., správní řád, což bylo účastníku oznámeno přípisem č.j. MURK-OŠKMT-11678/1983/2021/Cho ze dne 29. 4. 2021.

Dle výpisu z katastru nemovitostí má právo vlastnické k vodnímu dílu Dlouhé strouhy a k pozemkové parcele č. 1014/23 a 1396/3 v k.ú. Kvasiny Česká republika. Správcem toku je žadatel Povodí Labe, s.p. K žádosti přiložena plná moc k zastupování organizace. Dalšími účastníky řízení jsou Obec Kvasiny, Kvasiny č. p. 81, 517 02 Kvasiny (vlastník parcel č.

1060/3, 1014/4, 1014/15, 1014/5, 1014/14) a Karel Roleček, Kvasiny č. p. 77, 517 02 Kvasiny (vlastník parcel č. 1014/1, 1014/2, 1014/3, 1015).

V souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byla doručená žádost postoupena k vydání písemného vyjádření Národního památkového ústavu, územnímu odbornému pracoviště v Josefově, které je nezbytným podkladem pro vydání závazného stanoviska. Toto písemné vyjádření bylo vydáno dne 20. 5. 2021 pod značkou NPÚ-362/34610/2021, vypracované Mgr. Janem Tluchořem správnímu orgánu doručeno dne 25. 5. 2021. NPÚ, ÚOP v Josefově na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že posuzované **práce jsou v souladu se zájmem ochrany níže uvedených kulturně historických hodnot.**

- V písemném vyjádření se dále uvádí, že umělý vodní kanál tzv. „Dlouhá strouha“ byl vybudován pravděpodobně někdy ke konci 15. stol. až v 1. pol. 16. stol., kdy zdejší panství vlastnil Vilém z Pernštejna, velký příznivec rybníkářství. Účelem strouhy bylo napájení rybníků a jako vedlejší produkt přiblížení vody blíž k lidským obydlím, kde voda sloužila jako otevřený vodovod a nově též k pohonu vodních kol. Koryto kanálu vychází z říčky Bělé v obci Kvasiny přes Solnici až do Černíkovíc, kde se napojí na rybník a vrací se zpět do Bělé. „Dlouhá strouha“ je příkladem renesančního zavodňovacího systému a dokladem technické práce v 1. ½ 16. stol.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot:

Ke stěžejním památkovým hodnotám umělého vodního díla z přelomu 15. a 16. stol. Patří zejména trasa toku, profil koryta a provedení zpevnění břehů tradičními technologiemi.

- Posuzované práce se týkají archeologického dědictví v následujícím rozsahu: v rámci realizace zamýšlené stavby budou provedeny terénní zásahy, jejichž realizace s sebou nese faktickou likvidaci archeologických terénních situací, což ve svém dopadu znamená též likvidaci vzájemných vztahů mezi movitými a nemovitými prvky archeologického dědictví a tím i definitivní a nevratnou ztrátu nehmotné části archeologické pramenné základny.

Památkový dohled zabezpečuje dle ust. § 32 odst. 2 písmeno g) památkového zákona Národní památkový ústav, ÚOP v Josefově. Dozor vykonává dle ust. § 29 odst. 2 písmeno g) památkového zákona Městský úřad v Rychnově nad Kněžnou.

- Správní orgán projednal navrhované úpravy a zásahy do vodního díla Dlouhé strouhy při kontrolním dnu na jiném úseku dne 23. 4. 2021 a 6. 5. 2021 doplnil fotodokumentaci. Vycházel z pořízené aktuální fotodokumentace a znalosti situace na vodním toku. Vyžádal si písemné vyjádření odborné organizace, s jehož zněním, závěrem a odůvodněním se ztotožnil, práce posoudil jako přípustné v plném rozsahu. Hráz bude opravena obnovením její těsnicí funkce. Navržené řešení zachovává přírodní charakter stávajícího vodního toku, který je významným krajinnotvorným prvkem. Oprava spočívá ve výměně jílového zemního těsnicího jádra hráze. Dále bude provedeno odstranění stávajícího porostu na tělese hráze. Tento porost má velmi negativní vliv na stabilitu hráze. V rámci zabezpečení a obnovy koryta a hráze jsou práce velmi žádoucí.

V souladu s ust. § 36 odst.3 správního řádu nedal správní orgán účastníkům řízení lhůtu vyjádření se k podkladům pro závazné stanovisko, vzhledem k tomu, že se žádosti v plném rozsahu vyhovuje a vydal závazné stanovisko ve věci. Dle § 38 správního řádu měli účastníci v průběhu řízení právo nahlížet do spisu.

Správní orgán po posouzení předložené žádosti a podkladů pro obnovu kulturní památky konstatuje, že požadované práce jsou v souladu se zájmy státní památkové péče a po jejich provedení budou zachovány dotčené kulturně historické hodnoty.

Upozornění:

- Pro případné změny nad rámec tohoto závazného stanoviska musí být předem práce projednány a k podstatným vyžádáno nové závazné stanovisko Městského úřadu Rychnov nad Kněžnou ve smyslu § 14 odst. 1 památkového zákona.
- *Na základě oznámení termínu zahájení prací na rekonstrukci koryta a v jeho prostředí bude upřesněno konání kontrolních dnů v průběhu prací a před dokončením, ke kterému budou přizváni zástupci památkové péče MěÚ a NPÚ.*

Správní orgán památkové péče po posouzení všech podkladů a zjištění ve výše uvedené věci došel k závěru, který je obsažen ve výrokové části tohoto závazného stanoviska. Při posuzování se řídil platnými právními předpisy a nařízeními (zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 66/1988 Sb. ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb.; zákon č. 500/2004 Sb., správní řád; Listina základních práv a svobod čl. 35, odst. 3 „Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem“, která je součástí Ústavy České republiky, Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy č. 73/2000 Sb.m.s. a Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy).

P o u č e n í

Toto závazné stanovisko bylo vydáno orgánem státní památkové péče jako dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem.

Toto závazné stanovisko není podle § 44a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nelze se tedy proti němu samostatně odvolat. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí stavebního úřadu.

Odvolání je možné podat až proti rozhodnutí odboru životního prostředí.

Jiřina Chovančíková
referent odboru

Na vědomí obdrží:

NPÚ územní odborné pracoviště v Josefově, Okružní 418, 551 02 Jaroměř - Josefov

Městský úřad, odbor výstavby a ŽP, oddělení životní prostředí, Rychnov nad Kněžnou, Havlíčkova 136, 516 01

Muzeum Orlických hor, Jiráskova 2, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Vlastní

U p o z o r n ě n í

Upozorňujeme, že předmětné práce budou prováděny na území s archeologickými nálezy. Z této skutečnosti vyplývají pro stavebníka (investora) následující povinnosti dané zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů :

§ 22 odst. 2 cit. zákona: „*Má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Je-li stavebníkem právnická osoba nebo fyzická osoba, při jejímž podnikání vznikla nutnost záchranného archeologického výzkumu, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tento stavebník; jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum. Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů.*“

§ 23 odst. 2 cit. zákona: „*O archeologickém nálezu, který nebyl učiněn při provádění archeologických výzkumů, musí být učiněno oznámení Archeologickému ústavu nebo nejbližšímu muzeu buď přímo nebo prostřednictvím obce, v jejímž územním obvodu k archeologickému nálezu došlo. Oznámení o archeologickém nálezu je povinen učinit nálezce nebo osoba odpovědná za provádění prací, při nichž došlo k archeologickému nálezu, a to nejpozději druhého dne po archeologickém nálezu nebo potom, kdy se o archeologickém nálezu dověděl.*“

Dále upozorňujeme, že v této věci ukládá povinnosti rovněž zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Tento v § 176 odst. 1 mj. uvádí:

„*Dojde-li při postupu podle tohoto zákona nebo v souvislosti s tím k nepředvídaným nálezům kulturně cenných předmětů, detailů stavby nebo chráněných částí přírody anebo k archeologickým nálezům, je stavebník povinen neprodleně oznámit nález stavebnímu úřadu a orgánu státní památkové péče nebo orgánu ochrany přírody a zároveň učinit opatření nezbytná k tomu, aby nález nebyl poškozen nebo zničen a práce v místě nálezu přerušit.*“

Na základě uvedeného upozorňujeme na **povinnost** stavebníka učinit oznámení Archeologickému ústavu AV ČR (Letenská 4, 118 01 Praha 1 – Malá Strana, tel.: 257 014 300 - ústředna, oznameni@arup.cas.cz, datová schránka ID fxcng6z; on-line oznamovací formulář je k dispozici na adrese <http://api.archeologickamapa.cz/oznameni/0/>) a dle dosavadní praxe doporučujeme nejméně 10 pracovních dní předem písemně oznámit zahájení zemních stavebních prací organizaci oprávněné k provádění archeologických výzkumů na území okresu Rychnov nad Kněžnou (např. Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou; seznam oprávněných organizací je k dispozici na adrese <https://www.arup.cas.cz/kdo-je-opravnen-provadet-archeologicke-vyzkumy/>).